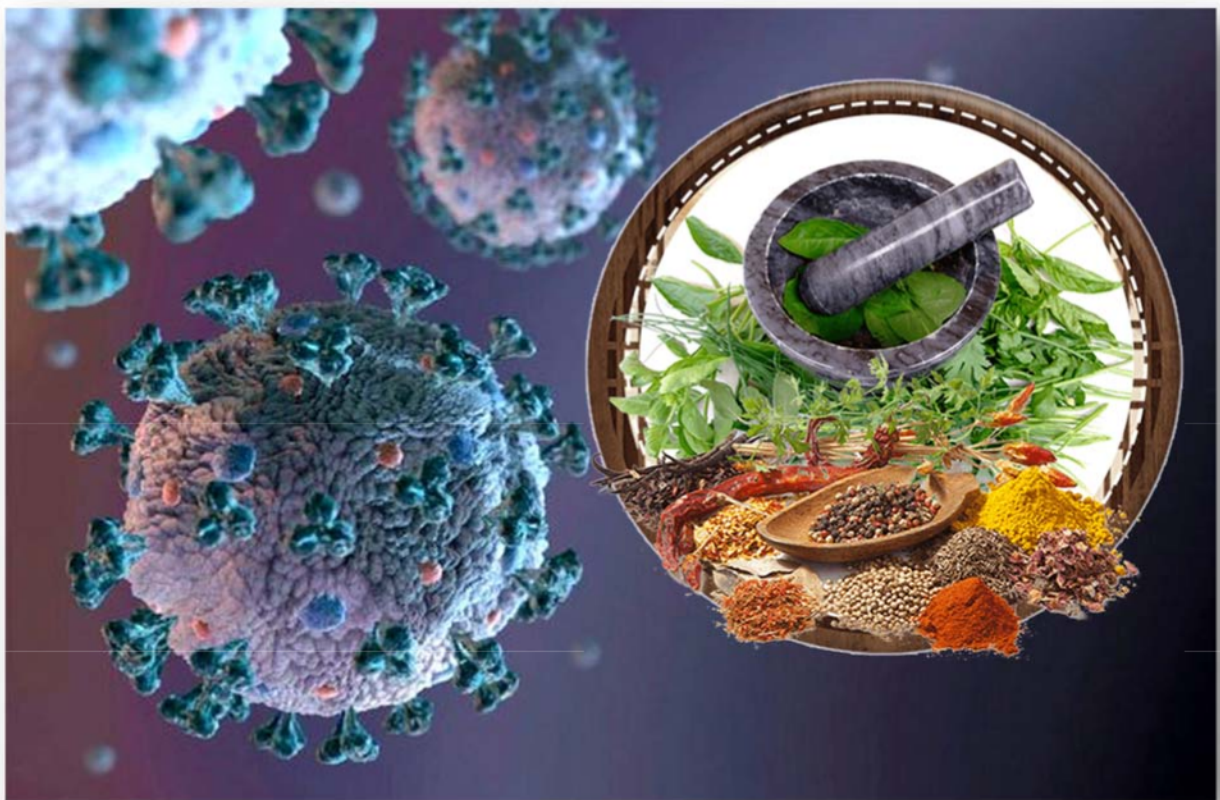

نقش سیستم ایمنی در پیشگیری و درمان کرونا و فرآورده های گیاهی کمک کننده

اداره فرآورده های طبیعی، سنتی و مکمل معاونت غذا و داروی شیراز

دی ماه ۱۳۹۹

سیستم ایمنی بدن ما مسؤول مقابله با عوامل عفونت زای خارجی مانند ویروس کرونا است و دو بخش اصلی ایمنی هومورال و ایمنی سلولی دارد. بخش هومورال از طریق تولید پادتن علیه آنتی ژن های وارد شده به بدن عمل نموده و بیشتر به سلول های لنفوسیت B مرتبط است. اما در خصوص مبارزه با ویروس کرونا، بر اساس تحقیقات اخیر مؤسسات ایمنی شناسی، ایمنی سلولی به ویژه توسط سلول های لنفوسیت T نقش مهمتری ایفا می نماید.

لنفوسیتها پس از به وجود آمدن نابالغ هستند و برای کسب ویژگی های لازم برای شناسایی و مبارزه با میکروبها، باید تکامل یابند. بر اساس محل کسب تکامل، لنفوسیتها را به دو دسته لنفوسیت های B و لنفوسیت های T تقسیم می کنند. لنفوسیت های B در مغز استخوان و لنفوسیت های T در تیموس تخصص یافته اند. لنفوسیت های بالغ توانایی شناسایی مولکولها و سلول های خودی را از بیگانه، و نیز مقابله با عوامل بیگانه را به دست می آورند و وارد جریان خون می شوند. لنفوسیتها بر سطح خود دارای گیرنده هایی هستند که از لحاظ شکل هندسی مکمل نوع خاصی از آنتی ژن (که بر سطح عوامل بیگانه قرار دارد) است. به این ترتیب، هر لنفوسیت، با داشتن نوع خاصی گیرنده، آنتی ژن خاصی را شناسایی کرده و از بین می برد. به همین علت گفته می شود که لنفوسیتها به طور اختصاصی عمل می کنند. طبق بررسی ها، در بیماران مبتلا به فاز حاد تنفسی با ویروس کرونا، لوکوپنی و لنفوپنی شدید وجود دارد که در این موارد کاهش شدید TCD4 و TCD8 در ۸۰ تا ۹۰ درصد بیماران مشاهده می شود. بنابر این نقش تقویت سیستم ایمنی بدن بیش از پیش آشکار می شود.

قدرت سیستم ایمنی ما تا حد زیادی تحت تاثیر فاکتورهای غیروراثتی است. میکروارگانیسم هایی که در طول زندگی در معرض آنها هستیم و فاکتورهای سبک زندگی، مانند استرس، خواب، رژیم غذایی و ورزش نقش بسیار مهمی را در تقویت واکنش سیستم ایمنی ما ایفا می کنند. در همین راستا اثربخشی گیاهان دارویی متنوعی نیز از دیرباز مورد بررسی قرار گرفته و اثبات شده است از جمله:

✓ شیرین بیان: گیاه شیرین بیان از خانواده لگومیناسه (نخودیان) است و ترکیباتی نظیر فلاونوئیدها، ایزوفلاونوئیدها دارد و ترکیب مؤثره آن گلیسیریزین است. در پژوهش منتشر شده در فصلنامه گیاهان دارویی، اثرات شیرین بیان در برابر طیف وسیعی از ویروس ها مانند هرپس سملکس (HSV-1)، COV-19، واریسلا زوستر ویروس (VZV)، سایتومگالو ویروس (CMV)، ویروس هپاتیت A، B، C، ویروس تضعیف کننده سیستم ایمنی (HIV-) (1) و ... بررسی شده است؛ به نظر می رسد این گیاه از تکثیر ویروس جلوگیری می کند همچنین مسیر پیام رسانی داخل سلولی بیان ژنی را تحت تأثیر قرار می دهد.

✓ دارچین: ماده فعال در آن سینامالدئید نام دارد که باعث تقویت سیستم ایمنی می شود.

✓ زردچوبه: ماده مؤثر آن کورکومین است که یک ماده آنتی اکسیدان است و بدن را محافظت می کند.

✓ آویشن: حاوی تیمول است و بدن را از عفونت های مختلف حفظ می کند.

✓ **زنجبیل:** حاوی فیتونوتریننت هایی است که خاصیت آنتی اکسیدانی، ضدباکتریایی، ضدویروس و ضدالتهابی دارد.

✓ **اکیناسه (سرخارگل):** شناخته شده ترین گیاه دارویی در تقویت سیستم ایمنی است؛ با جلوگیری از ورود ویروس ها به سلول های بدن باعث جلوگیری از بیماری می شود؛ همچنین سیستم ایمنی را تقویت و به درمان بیماری های عفونی نظیر عفونت های تنفسی کمک می کند.

✓ **مریم گلی:** باعث کاهش التهاب دستگاه تنفسی می شود و بهبود بیماری های عفونی را تسریع می نماید.

✓ **ختمی:** دستگاه تنفسی را از عفونت های ویروسی و تنفسی محافظت می کند.

در کشورمان نیز شرکت های تولید کننده داروهای گیاهی فرآورده های متعددی جهت افزایش عملکرد سیستم ایمنی در برابر ویروس ها و عفونت های باکتریایی تولید کرده اند که به چند مورد اشاره می نمایم:

شربت اکیناسه ، شربت ایموژن ، قطره ایمونو ساپورت، قرص ایمو ستیم، کپسول ایمونو ستیم طلایی و ...: حاوی گیاه اکیناسه هستند .

شربت پروپولیس پلاس: حاوی ترکیبات گیاهی سرخارگل یا اکیناسه، مریم گلی، آویشن باغی، خرگوشک، آقطی سیاه، کاج جنگلی، بارهنگ و ختمی می باشد؛ از ورود ویروس و عفونت به سلول ها جلوگیری می کند و باعث کاهش التهاب دستگاه تنفس می شود.

کپسول یا قرص کورکوما ، کورکومین، کورکومکس و ...: دارای ماده مؤثره کورکومین زردچوبه و در بعضی ترکیبات به همراه زنجبیل است.

شربت تیمیان، توسیان، آوی پکت و ... که یکی از ترکیبات آنها آویشن بوده و حاوی تیمول می باشد.
ادرلین ، اکومکس، لنتینوس ادودس و ... که با توجه به تعدد فرآورده های دارای مجوز از سازمان غذا و دارو می توان برای تقویت سیستم ایمنی بدن به جای مصرف ترکیبات وارداتی از این داروها کمک گرفت.

REF:

- PDR (Physician's Desk Reference for Herbal medicines

-اینترنت و سایت اداره کل فرآورده های طبیعی سنتی و مکمل سازمان غذا و دارو

